

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/406>

Materiál v pripomienkovom konaní do 26.07.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom financií SR s cieľom transpozície práva EÚ

Cieľ a obsah návrhu

Primárnym cieľom predkladaného návrhu je prebrať do zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) smernicu Rady (EÚ) 2020/285 z 18. februára 2020, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky, a nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o administratívnu spoluprácu a výmenu informácií na účely monitorovania správneho uplatňovania osobitnej úpravy pre malé podniky, nakoľko Slovenskej republike vyplýva povinnosť prijať a uverejniť zákon potrebný na dosiahnutie súladu zákona o DPH s citovanou smernicou. Zmenami a doplnením zákona o DPH dôjde k zavedeniu harmonizovaných pravidiel s cieľom znížiť zaťaženie malých podnikov súvisiace s dodržiavaním súčasných predpisov. Cieľom predkladaného materiálu je taktiež nastaviť podmienky a pravidlá uplatňovania samozdania pri dovoze tovaru do tuzemska, tak aby tento inštitút mohol byť od 1. júla 2024 uplatňovaný vybranými platiteľmi dane, ktorí dávajú dostatočné materiálne záruky o ich spoľahlivosti. Ide o platiteľov dane so sídlom v tuzemsku, ktorí majú účinný štatút schváleného hospodárskeho subjektu (ďalej len „AEO“) podľa colných predpisov, ako aj platiteľov dane so štatútom AEO, ktorí dovážajú do tuzemska tovar v rámci centralizovaného colného konania. Z pohľadu platiteľa dane pôjde oproti súčasnému stavu o cash-flow neutrálné riešenie.

V súvislosti so zmenami a doplnením zákona o DPH je potrebné upraviť aj určité ustanovenia v zákone č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov a v zákone č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2024

Postoj RÚZ k materiálu

Primárnym cieľom predkladaného návrhu je prebrať do zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) smernicu Rady (EÚ) 2020/285 z 18. februára 2020, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky, a nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o administratívnu spoluprácu a výmenu informácií. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 1 (§ 4 ods. 1) návrhu zákona

V čl. I, bode 1 v § 4 ods. 1 a) navrhujeme upraviť sumu 50 000 na 80 000:

a) dodaním tovaru alebo služby, ktorým hodnota bez dane dodaných tovarov alebo služieb touto osobou, ktoré sa zahŕňajú do obratu podľa odseku 8, v prebiehajúcom kalendárnom roku presiahne 80 000 eur, ak tento zákon v písmenách b) až i) a § 48c ods. 5 neustanovuje inak,

Odôvodnenie:

V súčasnosti platný limit 47 790 Eur nebol už viac ako 15 rokov upravený (suma 49 790 Eur vznikla prepočtom z 1,5 mil. SKK pri prechode na euro). S ohľadom na vývoj inflácie (najmä v poslednom období) by bolo preto vhodné adekvátne tento limit navýšiť a nie len ho zaokrúhliť na 50 000 Eur.

2. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 1 (§ 4 ods. 2) návrhu zákona

V čl. I bode 1 (§ 4 ods. 2) návrhu zákona navrhujeme slová „piatich dní“ nahradiť slovami „desiatich pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme predĺžiť lehotu na podanie žiadosti o registráciu na desať pracovných dní. Päť kalendárnych dní považujeme za extrémne krátku lehotu, ktorá môže uplynúť napr. počas dní pracovného pokoja a sviatkov (napr. ak by skutočnosť nastala pred vianočnými sviatkami alebo veľkonočnými sviatkami, lehota môže uplynúť pred ich skončením).

3. Zásadná pripomienka k čl. I., bod 7 a nadväzne čl. V

Navrhujeme odklad účinnosti uvedeného ustanovenia, tak aby sa uplatňovalo najskôr od 1.1.2025

Odôvodnenie:

Odôvodnenie

Uvedená zmena je pre leasingový trh a kľúčový produkt zásadná a systémová. V roku 2022 sa formou leasingu financovali predmety v hodnote niekoľkých mld. EUR u desiatok tisíc klientov. Stále zostáva sporná otázka rozhraničenia medzi dodaním služby a dodaním tovaru. Okrem otázok k štandardnému priebehu zmluvy vzniká množstvo otázok, ako sa bude postupovať v prípade rôznych predčasných ukončení (moment vystavenia dobropisu a jeho výška), postúpenie leasingových zmlúv, financovanie tovarov s tuzemským prenosom daňovej povinnosti, osobitný režim pri použití tovaru §66, variabilné splátkové kalendáre atď. Z tohto dôvodu je náročné začať s implementáciou a prispôbovaním systémov už teraz. Podľa predbežných informácií budú mať leasingové spoločnosti náklad viac ako 3 mil. EUR s implementáciou tejto zmeny. Je preto nevyhnutné mať dostatočný čas na implementáciu.

Ak predpokladáme, že metodika k leasingu v režime dodania tovaru bude známa na začiatku roka 2024, leasingové spoločnosti by mali mať minimálne jeden rok na nastavovanie procesov a systémov.

4. Zásadná pripomienka k čl. I., bod 7

Ustanovenie v navrhovanom znení nepovažujeme za dostatočne jasné a aplikovateľné. Navrhujeme upresniť v dôvodovej správe prípadné rozlišovacie kritérium a zároveň navrhujeme súčinnosť pri vydaní metodického pokynu s cieľom zabezpečiť nevyhnutnú právnu istotu a predísť prípadným sporom do budúcnosti.

Odôvodnenie:

Rozsudok vo veci C-164/16 Mercedes Benz Financial Services UK rieši rôzne typy zmlúv.

Zmluva typu „Hire Purchase“ predstavovala prípad, keď súčet zmluvných a povinných splátok zodpovedal trhovej hodnote tovaru vrátane nákladov financovania a uplatnenie opcie neukladalo nájomcovi úhradu dodatočnej značnej sumy. V prípade zmlúv vo veci samej išlo o symbolický poplatok 95 GBP pri zmluve typu „Hire Purchase“. Je teda zrejmé, že nájomné zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci (tzv. finančný leasing) a so symbolickou kúpnu cenou na konci napr. 100 Eur, sa budú na Slovensku po novom kvalifikovať ako dodanie tovaru. Jedinou ekonomicky racionálnou voľbou nájomcu je v takom prípade nadobudnúť vlastnícke právo.

Na druhej strane je zmluva typu „Agility“, ktorá predstavovala prípad, kedy súčet zmluvných a povinných splátok predstavovalo približne 60% predajnej ceny vozidla vrátane nákladov financovania. Ak nájomca chcel nadobudnúť vlastnícke právo po skončení nájmu, musel zaplatiť zvyšných 40% predajnej ceny vrátane nákladov financovania a táto opcia kúpy predstavovala odhad priemernej zostatkovej hodnoty vozidla ku koncu zmluvy. V prípade uvedenej leasingovej spoločnosti asi polovica nájomcov využila opciu vo výške 40% a predmet nájmu odkúpila do vlastníctva. V prípade tejto zmluvy možno konštatovať, že nájomca mal aj iné ekonomické racionálne voľby (predmet vrátiť prenajímateľovi) a máme zato, že takáto zmluva sa v súlade s Judikatúrou ESD bude považovať na Slovensku aj po 01.07.2024 ako dodanie služby.

Rozsudok však nerieši a neuvádza žiadne explicitné rozhraničovacie kritéria, kedy je výška opcie kúpy vyslovene symbolická alebo nepatrná a kedy je výška opcie kúpy už dodatočne značná suma. Posúdenie výšky môže byť vyslovene subjektívna záležitosť a konkrétne leasingová spoločnosť môže mať iný názor ako správca dane. Súhlasíme s názorom generálneho advokáta v bode č.48 a tvrdením, že rozhodnutie o nadobudnutí vlastníctva k predmetu leasingu nemusí závisieť vyslovene iba od jeho ceny.

Navrhujeme upresniť v dôvodovej správe prípadné rozlišovacie kritérium a zároveň navrhujeme súčinnosť pri vydaní metodického pokynu s cieľom zabezpečiť nevyhnutnú právnu istotu a predísť prípadným sporom do budúcnosti.

5. Zásadná pripomienka k čl. I., bod 21

Nové znenie §53 ods. 5 považujeme za formálne právne nejasné a domnievame sa, že pojem „nezákonné odcudzenie alebo nezákonné prisvojenie“ môže v praxi spôsobovať problémy a nejasnosti. V dôvodovej správe sa uvádza, že úmyslom bolo priblíženie k trestnoprávnej terminológii používanej v skutkových podstatách trestných činov, ktorých objektívna stránka spočíva, okrem iného, v neoprávnenom zmocnení sa lebo prisvojení si cudzej veci. Máme zato, že by sa to mohlo týkať hlavne (ale nie len) trestných činov proti majetku (krádež, sprenevera, neoprávnené používanie cudzej veci, podvod atď). V navrhovanej textácii nového paragrafu a tiež v dôvodovej správe chýba informácia, v ktorom momente musí platiteľ opraviť odpočítanú daň vo väzbe na konkrétny trestný čin a tiež absentuje postup, čo v prípade, že sa tovar opäť dostane späť do dispozície platiteľa. Normatívny výklad navrhovaného znenia „nezákonné odcudzenie alebo nezákonné prisvojenie“ je taký, že si vyžaduje až právoplatné rozhodnutie príslušného súdu na daný postup.

V kontexte doplnenia §8 ods. 1 písm. c) nie je zjavné, ako sa má uplatňovať veta tohto ustanovenia, vzťahujúca sa na leasing v režime dodania tovaru. Na začiatku nájmu dôjde k dodaniu tovaru nájomcovi (je na nájomcu prevedené právo nakladať s tovarom ako vlastníkom). Väčšina vyššie spomenutých trestných činov má za následok predčasné ukončenie zmluvy. Nie je zjavné, či a v akej výške je potrebné opraviť odpočítanú daň u prenajímateľa.

6. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 23 (§ 55 ods. 3 úvodná veta) návrhu zákona

V čl. I bode 23 (§ 55 ods. 3 úvodná veta) návrhu zákona navrhujeme za slová „§ 51 ods. 1,“ doplniť slovo „2,“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme precizovať ustanovenie a zrovnoprávniť obdobie, v ktorom môže platiteľ dane vykonať odpočítanie dane pri oneskorenej registrácii s platiteľom, ktorý podal žiadosť o registráciu v riadnom termíne. Takto bude môcť platiteľ dane aj v prípade oneskorenej registrácie vykonať odpočítanie dane najneskôr v poslednom zdaňovacom období kalendárneho roka.

7. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 37 (§ 73 ods. 2) návrhu zákona

V čl. I bode 37 (§ 73 ods. 2) návrhu zákona navrhujeme slová „piatich dní“ nahradiť slovami „desiatich pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme predĺžiť lehotu na vyhotovenie faktúry na desať pracovných dní. Päť kalendárnych dní považujeme za extrémne krátku lehotu, ktorá môže uplynúť napr. počas dní pracovného pokoja a sviatkov (napr. ak by skutočnosť nastala pred vianočnými sviatkami alebo veľkonočnými sviatkami, lehota môže uplynúť pred ich skončením). Túto lehotu považujeme za extrémne krátku napríklad aj z dôvodu možného čerpania dovolenky na strane zamestnanca zodpovedného za vystavovanie faktúr.

8. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 41 (§ 78 ods. 2 písm. a) bod 1) návrhu zákona

V čl. I bode 41 (§ 78 ods. 2 písm. a) bod 1) návrhu zákona navrhujeme slová „piatich dní“ nahradiť slovami „desiatich pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania a úhradu dane za prvé zdaňovacie obdobie po registrácii na desať pracovných dní. Päť kalendárnych dní považujeme za extrémne krátku lehotu, ktorá môže uplynúť napr. počas dní pracovného pokoja a sviatkov (napr. ak by skutočnosť nastala pred vianočnými sviatkami alebo veľkonočnými sviatkami, lehota môže uplynúť pred ich skončením).

9. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 41 (§ 78 ods. 2 písm. b)) návrhu zákona

V čl. I bode 41 (§ 78 ods. 2 písm. b)) návrhu zákona navrhujeme slová „piatich dní“ nahradiť slovami „desiatich pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania a úhradu dane za prvé zdaňovacie obdobie po registrácii na desať pracovných dní. Päť kalendárnych dní považujeme za extrémne krátku lehotu, ktorá môže uplynúť napr. počas dní pracovného pokoja a sviatkov (napr. ak by skutočnosť nastala pred vianočnými sviatkami alebo veľkonočnými sviatkami, lehota môže uplynúť pred ich skončením).

10. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 42 (§ 78 ods. 9) návrhu zákona

V čl. I bode 42 (§ 78 ods. 9) návrhu zákona navrhujeme vypustiť nasledovné slová: „v chronologickom poradí počnúc prvým zdaňovacím obdobím“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme v prípade oneskorenej registrácie odstrániť povinnosť podať daňové priznania za obdobie, v ktorom daňový subjekt mal byť platiteľ v chronologickom poradí. Pri takejto požiadavke hrozí vysoké riziko zlyhania ľudského faktora ako aj elektronického systému finančnej správy (napr. ak z neznámych technických príčin elektronický systém najprv odošle a prijme daňové priznanie za neskoršie zdaňovacie obdobie, aj napriek tomu, že daňové priznania boli nahrané a odoslané daňovým subjektom v chronologickom poradí). Takúto požiadavku považujeme za nadbytočnú administratívnu záťaž.

11. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 42 (§ 78 ods. 9) návrhu zákona

Navrhujeme nasledovné znenie čl. I bodu 42 (§ 78 ods. 9) návrhu zákona: „Platiteľ, ktorý nesplnil povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň podľa § 4 alebo § 5 alebo podal žiadosť o registráciu pre daň oneskorene, je povinný podať jedno daňové priznanie za obdobie, v ktorom mal byť platiteľom, do 25 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o registrácii. V rovnakej lehote je povinný zaplatiť aj vlastnú daňovú povinnosť.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme ponechať pôvodnú povinnosť platiteľa dane, ktorý si nesplnil registračnú povinnosť alebo túto povinnosť vykonal oneskorene, podať iba jedno mimoriadne daňové priznanie za celé obdobie, v ktorom mal byť platiteľom. Zároveň navrhujeme ponechať aj skutočnosť, že takáto osoba nemusí podávať kontrolný výkaz DPH za toto obdobie (resp. zaviesť povinnosť platiteľa podať iba jeden kontrolný výkaz DPH za celé obdobie, v ktorom mal byť platiteľom). Zavedenie povinnosti podať nielen daňové priznanie, ale aj kontrolný výkaz DPH za každé zdaňovacie obdobie, v ktorom mal byť daňový subjekt platiteľom považujeme za vysoko administratívne náročné nielen pre daňový subjekt (z dôvodu prípravy jednotlivých daňových priznaní a kontrolných výkazov a potreby alokácie jednotlivých transakcií do príslušných zdaňovacích období), ale aj pre správcu dane (z dôvodu následnej kontroly jednotlivých výkazov). Navrhovaná zmena si tak bude vyžadovať vyššiu personálnu angažovanosť nielen na strane daňového subjektu, ale aj správcu dane. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme stanoviť lehotu na podanie takéhoto mimoriadneho daňového priznania (prípadne aj kontrolného výkazu DPH) a úhradu dane do 25 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o registrácii pre daň. Máme za to, že zámerom zákonodarcu pri navrhovanej novele zákona bolo znížiť administratívnu záťaž najmä malých podnikov. Povinnosť podávať daňové priznanie a kontrolný výkaz za každé zdaňovacie obdobie pri oneskorenej registrácii sa však dotkne práve týchto malých podnikov s nízkym ročným obratom, a teda bude predstavovať zvýšenie ich administratívnej záťaže v prípade, ak takáto skutočnosť nastane.

12. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 43 (§ 78a ods. 1 nová druhá veta) návrhu zákona

V čl. I bode 43 (§ 78a ods. 1 nová druhá veta) návrhu zákona navrhujeme slová „piatich dní“ nahradiť slovami „desiatich pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme predĺžiť lehotu na podanie kontrolného výkazu za prvé zdaňovacie obdobie po registrácii na desať pracovných dní. Päť kalendárnych dní považujeme za extrémne krátku lehotu, ktorá môže uplynúť napr. počas dní pracovného pokoja a sviatkov (napr. ak by skutočnosť nastala pred vianočnými sviatkami alebo veľkonočnými sviatkami, lehota môže uplynúť pred ich skončením).

13. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 45 (§ 78a ods. 14) návrhu zákona

V čl. I bode 45 (§ 78a ods. 14) návrhu zákona navrhujeme vypustiť nasledovné slová: „v chronologickom poradí počnúc prvým zdaňovacím obdobím“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme v prípade oneskorenej registrácie odstrániť povinnosť podať kontrolné výkazy v chronologickom poradí. Pri takejto požiadavke hrozí vysoké riziko zlyhania ľudského faktora, ako aj elektronického systému finančnej správy (napr. ak z neznámych technických príčin elektronický systém najprv odošle a príjme kontrolný výkaz za neskoršie obdobie, aj napriek tomu, že boli nahrané a odoslané daňovým subjektom v chronologickom poradí). Takúto požiadavku považujeme za nadbytočnú administratívnu záťaž.

14. Zásadná pripomienka k čl. I bodu 45 (§ 78a ods. 14) návrhu zákona

Navrhujeme nasledovné znenie čl. I bodu 45 (§ 78a ods. 14) návrhu zákona: „Platiteľ, ktorý nespĺnil povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň podľa § 4 alebo § 5 alebo podal žiadosť o registráciu pre daň oneskorene, je povinný podať jedno daňové priznanie za obdobie, v ktorom mal byť platiteľom, do 25 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o registrácii. V rovnakej lehote je povinný zaplatiť aj vlastnú daňovú povinnosť.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme ponechať pôvodnú povinnosť platiteľa dane, ktorý si nespĺnil registračnú povinnosť alebo túto povinnosť vykonal oneskorene, podať iba jedno mimoriadne daňové priznanie za celé obdobie, v ktorom mal byť platiteľom. Zároveň navrhujeme ponechať aj skutočnosť, že takáto osoba nemusí podávať kontrolný výkaz DPH za toto obdobie (resp. zaviesť povinnosť platiteľa podať iba jeden kontrolný výkaz DPH za celé obdobie, v ktorom mal byť platiteľom). Zavedenie povinnosti podať nielen daňové priznanie, ale aj kontrolný výkaz DPH za každé zdaňovacie obdobie, v ktorom mal byť daňový subjekt platiteľom považujeme za vysoko administratívne náročné nielen pre daňový subjekt (z dôvodu prípravy jednotlivých daňových priznaní a kontrolných výkazov a potreby alokácie jednotlivých transakcií do príslušných zdaňovacích období), ale aj pre správcu dane (z dôvodu následnej kontroly jednotlivých výkazov). Navrhovaná zmena si tak bude vyžadovať vyššiu personálnu angažovanosť nielen na strane daňového subjektu, ale aj správcu dane. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme stanoviť lehotu na podanie takéhoto mimoriadneho daňového priznania (prípadne aj kontrolného výkazu DPH) a úhradu dane do 25 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o registrácii pre daň. Máme za to, že zámerom zákonodarcu pri navrhovanej novele zákona bolo znížiť administratívnu záťaž najmä malých podnikov. Povinnosť podávať daňové priznanie a kontrolný výkaz za každé zdaňovacie obdobie pri oneskorenej registrácii sa však dotkne práve týchto malých podnikov s nízkym ročným obratom, a teda bude predstavovať zvýšenie ich administratívnej záťaže v prípade, ak takáto skutočnosť nastane.

15. Zásadná pripomienka k čl. I. - vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme nasledovné znenie § 6 ods. 1 ZDPH: „Platiteľ je povinný oznámiť spôsobom podľa odseku 5 Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) každý vlastný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ktorý bude používať na podnikanie, ktoré je predmetom dane podľa § 2 (ďalej len „bankový účet“), a to bezodkladne odo dňa, keď sa stal platiteľom, ktorý má pridelené identifikačné číslo pre daň podľa § 4, § 4b alebo § 5 alebo odo dňa, keď si takýto bankový účet zriadil.“

Odôvodnenie:

Vzhľadom na zmenu skutočnosti, ktorou sa daňový subjekt stáva platiteľom dane navrhujeme upraviť moment, od ktorého je daňový subjekt povinný bezodkladne nahlásiť bankový účet Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky. Ponechaním súčasnej právnej úpravy by bol daňový subjekt povinný nahlásiť bankový účet bezodkladne po skutočnosti, na základe ktorej sa stal platiteľom dane (napr. dosiahnutie obratu), a teda ešte pred podaním žiadosti o registráciu a dorúčením rozhodnutia.

16. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V súvislosti s navrhovaným znením §25a odsek 4, písm. c) a §25a odsek 5 nie je úplne jasné, akým spôsobom sa bude postupovať v prípade neštandardných ukončení leasingovej zmluvy v režime dodania tovaru. Domnievame sa, že prenajímateľ má pri predčasných ukončeníach nárok na opravu základu dane podľa §25 v zmysle rozsudku C-404/16 Lombard Ingatlan Lízing Zrt. Rozsudok už presne nerieši v ktorom momente a v akej výške opravu základu dane vykonať. Do úvahy pripadá vykonanie opravy základu dane už v momente predčasného ukončenia zmluvy alebo až v momente predaja predmetu odobratého predmetu (resp. prijatia poistného plnenia pri poistnej udalosti).

Ak po predčasnom ukončení a oprave základu dane podľa §25 ostatnú stále nezaplatené a nedobytné pohľadávky, pripadá do úvahy aj oprava základu dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby podľa §25a.

Máme za to, že podľa momentu a spôsobu opravy základu dane podľa §25, by mohlo byť obmedzené následne právo leasingových spoločností vykonať opravu základu dane podľa §25a. Teoreticky by mohlo dôjsť k obmedzeniu práva uplatnením §25a ods. 5 (uplynutie 3 ročnej lehoty od dodania tovaru alebo služby) alebo ojedinelých situáciách aj ustanovením §25a ods. 4 písm. c) (dodanie tovaru alebo služby odberateľovi v konkurze).

Z tohto dôvodu navrhujeme, aby sa lehota uvedená v §25a ods. 5 počítala pri leasingovej zmluve v režime dodania tovaru od momentu predčasného ukončenia zmluvy. Navrhujeme zároveň upraviť postup pre situácie, kedy by došlo k fakturovaniu náhrady škody s DPH až v čase konkurzu na nájomcu, pričom samotný zmluvný vzťah bol uzatvorený dávno pred konkurzom na majetok nájomcu a dodávateľ v čase uzatvorenia zmluvného vzťahu nevedel ani nemohol vedieť, že nájomca v budúcnosti nezaplatí za dodanie. Gramatický výklad ustanovenia §25a ods. 4 písm. c) opravu základu dane v takýchto situáciách podľa nás neumožňuje. Podľa nášho názoru by mal mať dodávateľ právo opraviť základ dane podľa §25a, nakoľko fakturácia náhrady škody sa viaže na zmluvy vzťah uzatvorený pred konkurzom na majetok nájomcu a v čase uzatvorenia zmluvy dodávateľ nevedel ani nemohol vedieť, že odberateľ v budúcnosti nezaplatí.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/406>